

Fredagen den 25 maj

Kl. 19.30

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.***§ 1 Riktlinjer för skogspolitiken, m. m. (forts.)**

Fortsattes överläggningen om jordbruksutskottets betänkande 1978/79:30 och skatteutskottets betänkande 1978/79:49.

Jordbruksministern ERIC ENLUND:

Herr talman! Som svar på Anders Dahlgrens fråga om vad regeringen ytterligare tänker göra när det gäller att ta till vara möjligheterna att utvinna energi från våra skogar, vill jag hänvisa till energipropositionen, där det klart och tydligt sägs att vi skall räkna med vissa lövvedskvaliteter och skogsavfall som en förnyelsebar och viktig råvarukälla i vår framtida energiproduktion. Jag kan också hänvisa till att det redan nu utgår stöd för utveckling av teknik när det gäller hopsamling och utdrivning av energiråvara av detta slag. Det är alltså inte så som Anders Dahlgren har antytt i diskussionen, att regeringen skulle vara ointresserad av möjligheterna att från skogen utvinna ytterligare energi.

Svante Lundkvist har inte i något av sina inlägg kunnat motivera sitt påstående att regeringen även skulle vara ointresserad av samordningen mellan skogsindustriproblemen och den framtida skogspolitiken. Jag vill påpeka att i den avverkningsstimulansproposition som regeringen har lagt fram, som i första hand gäller att stimulera till ökad gallring framför allt i syfte att få ut mera virke men naturligtvis också är av värde från skogsvårds-synpunkt, så tillgodoser vi i väsentliga delar den socialdemokratiska motionen i det ämnet.

Talmannen anmälde att Anders Dahlgren och Svante Lundkvist anhållit att till protokollet få antecknat att de inte ägde rätt till ytterligare repliker.

GUNNAR OLSSON (s):

Herr talman! Svante Lundkvist har i sitt anförande när han inledde denna debatt behandlat skogsnäringen i stort och klargjort vårt partis ställningstagande till den för vårt land så viktiga näringen. Jag skall i mitt anförande begränsa mig till några av de reservationer som fogats till utskottets betänkande och som vi socialdemokrater i utskottet har ställt oss bakom. Innan jag pläderar för våra ställningstaganden vill jag, herr talman, yrka bifall till reservationerna 4, 5, 8, 11 och 15.

I reservationen 4, som gäller samråd mellan skogsägare och kommun före spridning av kemiska bekämpningsmedel, vill vi ha till stånd ett obligatoriskt samråd mellan skogsägare och berörd kommun innan kemiska medel

kommer till användning för bekämpning av lövsly. Vi har från vårt parti i olika sammanhang pekat på att det bör eftersträvas en begränsning av användningen av kemiska medel och en successiv övergång till mekanisk bekämpning, detta från både miljö- och sysselsättningssynpunkt. Speciellt är det angeläget att största försiktighet iakttas i känsliga områden i närheten av bebyggelse och i markområden där människor ofta vistas i samband med det rörliga friluftslivet.

Vi har därför i vår motion nr 2278 yrkat på ett speciellt anslag på 10 milj. kr. att användas till mekanisk röjning i känsliga områden, och det har vi bl. a. i det län jag kommer från ansett som synnerligen värdefullt, då vi i samband med besprutningar intill bebyggelsen kunnat förmärka en stark reaktion från ortsbefolkningen.

I samband med att dessa medel ställs till förfogande tror vi att det skulle vara av stort värde med ett obligatoriskt samråd med myndigheter på kommunal nivå. Det kan i samband med sådan överläggning visa sig att mekanisk röjning från flera synpunkter är att föredra framför kemisk bekämpning. Bl. a. bör det ge ett icke föraktligt tillskott av sysselsättnings-tillfällen. Eftersom tanken på ekonomiskt stöd till dem som avstår från att använda kemiska besprutningsmedel till förmån för mekanisk röjning kommer från Värmland, så förutsätter jag att åtminstone de borgerliga ledamöterna från mitt län röstar för reservationen 4.

I reservation nr 5 har vi reserverat helt ställt oss bakom 1973 års skogsutrednings föreslagna system med obligatorisk insättning av medel på särskilt skogsvårdskonto. Tyvärr har departementschefen och utskottsmajoriteten inte följt skogsutredningens tankegångar, och detta beklagar vi. Vi gör det därför att vi är övertygade om att s. k. örönmärkta pengar till skogsvård skulle få avgörande betydelse för den framtida råvaruförsörjningen. Återväxtåtgärderna skulle på ett helt annat sätt än nu kunna säkras. De nuvarande bestämmelserna för skogskonton ger ingen som helst garanti för att avsatta kontomedel kommer till användning för skogsvårdande åtgärder som t. ex. förbättrad skogshygien, röjning, gallring, skogsdikning etc. De föreslagna skogsvårdskontona skulle också om de genomfördes komma att innebära en nödvändig utjämnning i tiden för skogsägarnas kostnader för skogsvård. Det är bara att beklaga att utskottsmajoriteten inte velat stödja en sådan för skogsbruket så betydelsefull åtgärd som en obligatorisk avsättning av pengar till skogsvård.

I reservation nr 8 har vi reserverat rest krav på beståndsanläggning. Även i denna fråga har vi ansett skogsutredningens ställningstagande vara att föredra framför vad utskottsmajoriteten anser. Vi vill att riksdagen uttalar sig för att de krav på beståndsanläggningar som förordats av skogsutredningen skall ligga till grund för utformningen av tillämpningsföreskrifterna till skogsvårdslagen – märkligare än så är det inte. Mycket av de brister som på olika håll i landet finns har sin förklaring i de senaste årens dåliga återväxter, och vi kan inte finna annat än att detta är direkta effekter av för låga krav i tillämpningsföreskrifterna.

Reservation nr 11 tar upp tillståndsplikten för gallring och röjning i

svårföryngrade skogar. Här är det fråga om områden av speciell karaktär, där en felaktigt utförd gallring kan få mycket svåra konsekvenser för beståndets fortsatta utveckling. Detta har också flera remissinstanser framhållit. Det är f. ö. tydligt att skador redan uppkommit genom okunnighet eller vårdslösa insatser i samband med avverkningar.

Slutligen, herr talman, vill jag kort beröra reservation nr 15 avseende skogsbruksplaner.

I motionen 2278 har vi socialdemokrater betonat vikten av att det för varje skogsfastighet bör finnas en skogsbruksplan. Vid varje överläggning i fråga om den svenska skogsnäringen som vi under senare år haft inom vårt parti har framhållits hur angeläget det är att alla fastigheter, som har någon betydelse för skogsbruket, omfattas av en skogsbruksplan. Frågan har fått ytterligare aktualitet sedan vi nu fått en ny skogsvårdslag. För att den nya skogsvårdslagen och de riktlinjer som anges för avverkningar skall kunna genomföras i praktiken måste vi under 1980-talet få till stånd en plan för varje fastighet.

Här har vi dock sagt att när det gäller mindre fastigheter bör en skogsbruksplan kunna omfatta flera fastigheter. Därigenom ökar man också förutsättningarna för den samverkan som i många fall måste ske i samband med större virkesuttag. På grund av den arrondering som på många håll i landet finns inom skogsbruket, kanske mest markerat i Kopparbergs och Värmlands län, måste flera skogsägare samverka för att över huvud taget kunna genomföra en skogsavverkning.

Vi anser också att statligt stöd skall utgå i samband med att investeringar görs och planer upprättas, men att vi inte kan överlämna åt varje markägares godtycke när det gäller att bedöma om en plan skall upprättas eller inte. Här måste som vi ser det översiktliga skogsinventeringar växa fram.

Herr talman! Med det anförda vill jag än en gång yrka bifall till reservationerna 4, 5, 8, 11 och 15.

ANDERS DAHLGREN (c) kort genmäle:

Herr talman! Gunnar Olsson tar här upp förslaget att det skall vara en obligatorisk samrådsskyldighet mellan markägare och kommuner. Tanken är varken ny eller originell. Den har fördelar ur sysselsättningssynpunkt, och den har även den fördelen att man skulle slippa använda kemiska medel, vilka i så hög grad oroar många människor. Men problemet med den utformning som det socialdemokratiska förslaget har är att man inför en form av kommunal vetorätt. Det skulle i sin tur innebära att det blev helt olika förutsättningar för skogsbruket i olika delar av landet, beroende på vilken inställning man har i kommunen.

Till detta kommer att om kommunen säger nej, så skulle det utgå ersättning av statsmedel för att bekosta den manuella röjningen, som är dyrare. Denna ersättning skulle tas från de medel som den högre skogsvårdsavgiften ger. Det förtjänar då att påminnas om att från området söder om Dalälven, som har 40 % av skogsmarksarealen, kommer 70 % av skogsvårdsavgiften. I det området finns i huvudsak det privata skogsbruket. Det

betyder, som jag sade tidigare, att det socialdemokratiska förslaget innebär att man tar från de små för att ge till de stora. Det är bondeskogsbruket som får betala den manuella röjningen på bolagens, statens och kyrkans skogar. Det är inget bra förslag.

Men tanken som sådan har utskottet inte avvisat. Utskottet vill skicka över detta uppslag till regeringen med anhållan att riksdagen till hösten skall få ett förslag som bygger på en utvärdering av hur det kan förhålla sig med den kommunala vetorätten, om ert förslag skulle bifallas. För egen del tror jag mer på ett system där man i vanlig ordning kan gå till högre instans med ett överklagande.

GUNNAR OLSSON (s) kort genmäle:

Herr talman! Jag delar inte Anders Dahlgrens uppfattning. Detta är inte ett sätt att ta från de små och ge till de rika. Vad vi avser med vårt förslag är känsliga områden kring tätorter och områden där vi har ett rörligt friluftsliv. Det är inte alls säkert att det är en liten markägare som har den skog som gränsar till en tätort. I mitt eget hemlän har vi haft de allra största bekymren i östra Värmland, där Uddeholmsbolaget är den dominerande markägaren och även äger den skog som ligger i de känsliga områdena. I det fallet blir det inte alls fråga om att ta från en liten markägare och ge till en större.

Vad vi menar är att om man vid samråd mellan berörd skogsägare och kommunen kommer fram till slutsatsen att miljövårdssynpunkter talar för en mekaniskt utförd bekämpning i stället för en kemisk och att detta ur skogsvårdssynpunkt är möjligt och kommunen dessutom ställer krav på mekanisk bekämpning – något som i många fall är ganska troligt – så skulle dessa pengar komma väl till pass för att kompensera skogsägaren för de merutgifter som den mekaniska röjningen oneklingen medför. Vi vet alla att den är dyrare än exempelvis besprutning via flygplan. Men detta har ingenting att göra med om det är fråga om små eller stora markägare.

ANDERS DAHLGREN (c) kort genmäle:

Herr talman! Jo, Gunnar Olsson, det är det som är problemet, men det har ni inte satt er in i. Ni föreslår att 10 milj. kr. skall anvisas av de medel som skogsvårdsavgifterna ger för att betala den här merkostnaden. Jag har redan sagt att 70 % av skogsvårdsavgifterna kommer från området söder om Dalälven, där det huvudsakligen finns privata skogsägare. Det innebär att ni vill att de privata skogsägarna, som inte använder kemiska medel, skall betala de merutgifter som uppstår därför att ni vill förbjuda storskogsbruket att använda kemiska bekämpningsmedel. Jag ställer i princip upp på ert förslag, men då måste pengarna tas från annat håll än från skogsvårdsmedel.

GUNNAR OLSSON (s) kort genmäle:

Herr talman! Det är väl så, Anders Dahlgren, att den största delen av skogsarealen ligger söder om Dalälven. Om vi vidtar en sådan här åtgärd för att tillgodose även miljöintressena – dessa måste hela tiden finnas med i bilden – tycker vi att det är rimligt att man solidariskt är med och betalar vad

det kostar att möjliggöra en manuell röjning i stället för att bespruta dessa känsliga områden via flygplan. Vi vet att sådan besprutning ställer till en enorm oreda och åstadkommer den starka reaktion som vi mött, inte minst i vårt eget län. Dessutom ger den manuella röjningen sysselsättningstillfällen.

Talmannen anmälde att Anders Dahlgren anhållit att till protokollet få antecknat att han inte ägde rätt till ytterligare replik.

FILIP JOHANSSON (c):

Herr talman! Låt mig först säga att jag hoppas att den skogsvårdslagstiftning som vi nu är i färd med att anta verkligen kommer att leda till att våra skogsmarkens produktionsförmåga utnyttjas så effektivt som möjligt utan att man därmed kommer i konflikt med naturvårdsintressen. Det kan inte vara rimligt att vi har rätt stora arealer ägda av passiva ägare som inte sköter sin skogsmark på ett sådant sätt att produktionsförmågan tillvaratas.

Men jag kommer nu att begränsa mitt inlägg till några synpunkter på frågan om åtgärder för en intensifierad skogsvård i Norrland, som vi har haft anledning att diskutera vid rätt många tillfällen tidigare i den här kammar- en.

Det var redan på 1960-talet som vi från Norrlands skogsägare ställde krav på stöd till åtgärder för en intensifierad skogsvård. Vi hade jämförelsematerial från Finland, där man hade kommit i gång med den här verksamheten tidigare och nått utomordentligt goda resultat genom en skogsvård i dessa former. Detta krav ställde vi givetvis med anledning av att vi i norra Sverige hade stora skogsmarksarealer med låg bonitet och med mycket långa omloppstider. Vi ansåg det rimligt att statsmakterna ställde medel till förfogande för att delvis bekosta de skogsvårdsåtgärder som var så utomordentligt angelägna.

Det dröjde rätt länge innan vi fick igenom våra förslag. 1974 framlades i alla fall en proposition om anslag för en intensifierad skogsvård i Norrland. Det sades också vid det tillfället klart ifrån att en sådan här verksamhet bör pågå minst under en tioårsperiod för att man skall se vilka resultat som kan uppnås.

Det är ingen överdrift att säga att vi fick en explosionsartad utveckling av dessa skogsvårdsarbeten. Jag skall helt kort redovisa några siffror från mitt eget län. När det gäller t. ex. markberedning var det 1970 inte mer än 900 hektar som markbereddes, men år 1978 markbereddes 9 000 hektar.

Vi hade egentligen ingen planeringstradition i dessa bygder, utan återväxten fick ske genom självföryngring. Det var på de enskilda skogsbruken och på domänverkets marker ungefär likadant. Men under det senaste året har vi haft en planteringsverksamhet som har inneburit att vi på plantskolan fått fram 20 miljoner plantor. Det har erfordrats ca 25 000 dagsverken för att få ut dessa plantor i skogen. Denna verksamhet har alltså gett en otrolig mängd arbete.

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Det har inte bara skett en verksamhet med stöd av statsbidragen. Skogsägarnas egeninsats har också under den här tiden mer än fördubblats.

Nu har man enligt vad som sägs från skogsvårdsstyrelsen kommit fram till att när det gäller de nya hyggena skall skogsägarna ta hand om den vård som bör ske efter det att skogen har huggits ut, och det löper friktionsfritt. Men vi har åtskilligt med gamla hyggen som måste saneras och där insatser behöver göras.

Dessa skogsvårdsinsatser har omfattat ca 2 600 skogsvårdsobjekt inom vårt län under de senaste åren. Därtill skall givetvis läggas att det sker skogsvård i rätt stor omfattning utöver de skogsvårdsobjekt som får stöd av de medel det här gäller. Man kan följaktligen säga att det är få regionalpolitiska åtgärder som har varit så utomordentligt billiga och som har gett så utomordentligt fina resultat som just denna satsning på intensifierad skogsvård i Norrland. Propositionen innehåller visserligen en fortsatt satsning på en del skogsvårdsåtgärder, men det är långt ifrån vad som förekommit tidigare. Det blir en i rätt stora områden mycket väsentlig försämring, och skogsvårdsmyndigheterna är utomordentligt bekymrade över denna förändring.

Jag har sagt tidigare att målsättningen var att verksamheten skulle pågå i minst tio år och att den sedan skulle omprövas. Man var också helt överens om att de medel som anslås skulle tas direkt ur budgeten. Det är därför ytterligt förvånande att socialdemokraterna i år bestämt hävdar att om ett sådant här stöd skall utgå i fortsättningen, så skall det utgå av medel som kommer från en höjd skogsvårdsavgift.

Vi tycker att det är långt ifrån rimligt och långt ifrån förenligt med den form av regionalpolitiska insatser som gjorts tidigare att just de som är i behov av regionalpolitiska insatser skall betala för att dessa insatser kommer till stånd.

Jag har sagt tidigare att det sker självfallet åtskilligt av skogsvårdande insatser även utanför det här programmet. Det innebär följaktligen att de som själva gör dessa insatser skall dels göra insatserna, dels betala för de insatser som görs av andra. Det har aldrig tillämpats ett sådant system förut. När det gäller att satsa på en åtgärd som är till för att skapa dels en större produktion av skog, dels fler arbetstillfällen har man aldrig tillämpat systemet att just de som berörs av verksamheten också skall betala insatsen.

Här är det fråga om en insats som är av så stor samhällsekonomisk betydelse att det rimligen inte borde vara någon diskussion om hur den skall betalas.

Jag vill följaktligen sluta mitt anförande med att säga att jag hoppas att vi kan komma fram till ett beslut som leder till att verksamheten får fortsätta under ytterligare några år i den form som den har haft tidigare, med den intensitet som man har lyckats uppnå och att verksamheten får fortgå efter samma normer som hitintills.

I detta anförande instämde Torsten Stridsman (c).

SVANTE LUNDKVIST (s) kort genmäle:

Herr talman! Bara några ord med anledning av det senaste Filip Johansson sade. Först och främst är jag naturligtvis tillfredsställd med det resultat han menar är följden av den proposition som den socialdemokratiska regeringen lade fram 1974. Det är säkerligen riktigt att den har betytt mycket för skogsvården i Norrland.

Sedan är det ju på det sättet att i det ekonomiska läge som vårt land befinner sig i har vi fått pröva – från den socialdemokratiska sidan i varje fall – olika vägar för att komma fram till en litet bättre balans i budgeten än den vi har, försöka komma bort från det stora underskott som vi f.n. har i statsbudgeten.

Vi har då prövat om det inte är rimligt också att låta olika verksamheter – i det här fallet skogsbruket – medverka i något högre grad för att finansiera de åtgärder som är till gagn för näringen i fråga.

Den kritik som vi nyss har fått i det här sammanhanget har bestått i att man har sagt att det är fel att vi på det sättet belastar de södra delarna av landet med kostnader för åtgärder som genomförs i de norra delarna. Man har menat att den typen av solidaritet mellan de södra delarna av landet och de norra delarna inte skulle vara befogad.

Jag tycker att det är litet förvånansvärt om Filip Johansson är av samma uppfattning. Tycker inte Filip Johansson att det i och för sig kan vara relativt rimligt att se skogsbruket i vårt land som en enhet? Där de goda förutsättningarna finns borde man väl i solidaritetens namn, inom ramen för den skogsvårdsavgift som vi rör oss med för att finansiera olika åtgärder, kunna vara med och hjälpa till att bära den del av kostnaden för åtgärder som behöver vidtas i de norra delarna och på det sättet få till stånd en utjämning inom landet.

FILIP JOHANSSON (c) kort genmäle:

Herr talman! Ja, Svante Lundkvist, också jag är glad över att vi äntligen lyckades få den socialdemokratiska regeringen att förstå det här, men det tog åtskilliga år innan man från det hållet verkligen insåg att detta var åtgärder som var angelägna. Jag har tidigare nämnt att vi kunde påvisa att man i Finland gjort utomordentligt stora framsteg på detta område, och det var mot denna bakgrund som vi framlade detta förslag. Men, som sagt, det tog lång tid innan det gick att få det genomfört.

Nu när förslaget äntligen blivit genomfört och när vi under en del år har fått så utomordentligt goda erfarenheter, ja, då vill socialdemokraterna med sina förslag omöjliggöra en fortsättning. Då säger Svante Lundkvist att det väl ändå är riktigt att man belastar skogsägare i andra delar av landet för att få en skogsvård genomförd uppe i Norrland.

Vi har tyvärr varit i den situationen att vi gång efter annan fått räkna med t. ex. beredskapsarbeten för att få fram t. ex. vägar och annat. Men nog har vi solidariskt ansett att dessa pengar skulle betalas direkt ur statskassan och inte via några omvägar så att vissa grupper skulle tvingas ställa upp för att få detta genomfört.

Alternativet blir att mycket av skogsvården kommer att få utföras i form av beredskapsarbeten, och pengarna för dessa beredskapsarbeten kommer att tas direkt över budgeten. Skillnaden är bara att det kommer att kosta så ofantligt mycket mer än det gör genom det sätt på vilket man har kunnat ordna skogsvården med de pengar som man nu har anvisat till skogsvårdsarbeten i de norra delarna.

SVANTE LUNDKVIST (s) kort genmäle:

Herr talman! För det första är det så att vi är anhängare av att detta program skall fortsätta och att bidragsprocenten skall vara densamma som den som utgått hittills. Vi förstår värdet av dessa insatser i Norrland.

För det andra är det inte märkligare att man visar solidaritet inom det här kollektivet än den solidaritet som vi får visa varandra inom andra kollektiv.

FILIP JOHANSSON (c) kort genmäle:

Herr talman! När Svante Lundkvist själv var ansvarig för att detta skulle komma i gång var det inte tal om att man skulle höja skogsvårdsavgiften med som nu är fallet 14–15 gånger den skogsvårdsavgift som f. n. gäller. Att genomföra detta är i allra högsta grad orimligt. Det skulle belasta även skogsägare i Norrland så mycket att de starkt skulle ifrågasätta om det är rimligt att genomföra en sådan "reform" under sådana premisser.

Talmannen anmälde att Svante Lundkvist anhållit att till protokollet få antecknat att han inte ägde rätt till ytterligare replik.

SVEN ERIC LORENTZON (m):

Herr talman! Vi tycks åtminstone vara ense om en sak, nämligen om den stora betydelse svensk skogsnäring har för samhället från såväl handelspolitisk som sysselsättningspolitisk och regionalpolitisk synpunkt. Vidare tycks vi vara eniga om att skogen, rätt skött, är en av de få förnyelsebara råvarukällorna i vårt land. Målet måste helt enkelt långsiktigt vara att producera råvara till industrin. Därför noterar jag med en viss förvåning Svante Lundkvists angrepp på bondeskogsbruket. Det är nämligen så, Svante Lundkvist, att i bondeskogsbruket finns den kategori skogsägare som i stort arbetar med de hektarkubikmassor som vi behöver för att kunna utnyttja vår skogsmark till fullo. Långsiktigt skall vi nämligen arbeta med ett betydligt större virkeskapital än f. n. Domänverket och bolagsskogarna arbetar i dag med kubikmassor på ca 100 m³ per hektar, och vi behöver komma upp till en nivå där bondeskogsbruket befinner sig i dag, ja, faktiskt lite högre, nämligen 140–150 m³ per hektar. Därmed, herr talman, har jag inte på något sätt urskuldat de skogsägare som inte sköter sin skog, men jag vill poängtera att det inte finns mycket mer kubikmassa att ta i bondeskogsbruket. Vi skall inte minska de kubikmassor vi nu har.

I detta sammanhang skulle jag vilja säga att man främst på socialdemokratiskt håll har talat om planering, planläggning, beredskapsplanläggning för

avverkning osv. Jag skall inte gå in på dessa frågor utan bara säga att jag för min del inte tror ett dugg på att en planering kommer att tillföra svensk skogsindustri några större kvantiteter än dagens. Jag tror att det blir en planering för planerandets egen skull. Problemet för svenskt skogsbruk i dag är den dåliga lönsamheten. Skall vi långsiktigt kunna producera skogsråvara, måste skogshandlingen vara ekonomiskt lönsam. Jag vill därför, herr talman, att det i skogsvårdslagens 1 § skrivs in ett lönsamhetskrav i enlighet med det moderata yrkandet i reservationen 6, som jag härmed yrkar bifall till.

I propositionen förordar departementschefen ett skogsbruk här i landet med en årlig tillväxt och avverkning på ca 75 miljoner skogskubikmeter. En förutsättning för detta är enligt 1973 års skogsutredning en betydligt bättre beståndsanläggning än den nuvarande. I utredningen talas det om att man skall återgå till 1950-talets beståndsanläggningar, och detta skulle innebära en avsevärd skillnad i förhållande till dagsläget. 1950-talets beståndsanläggningar var betydligt bättre.

Gunnar Olsson sade att skogsvårdslagens krav måste skärpas när det gäller skyldigheten att svara för planering, återväxt och beståndsanläggning. Tyvärr är det bara så, att våra kära snytbaggare inte läser tillämpningsföreskrifter, utan de arbetar på sitt speciella sätt. Vi kan bara konstatera att vi har problem med återväxten. Även om departementschefen i propositionen på flera ställen har uttalat sig för dessa krav, vilka även utskottet ställer sig bakom, går utskottet emot en tillfällig återgång genom dispens från förbudet att använda DDT som skydd mot angrepp på plantorna av snytbaggare. Produktkontrollnämnden har nu godkänt ett par nya preparat för användning på det här området. Vi skogsägare ställer i dag mycket stora förhoppningar på dessa preparat och hoppas att de skall visa sig lika effektiva som DDT och inte medföra några ytterligare miljöproblem. Till dess effekterna av dessa nya preparat klarlagts yrkar jag dock bifall till reservationen 2.

I den moderata reservationen 3 har vi tagit upp trädslagssammansättningen. I all korthet vill jag bara säga, att om vi på lång sikt skall kunna upprätthålla en tillräcklig kubikmassa och producera värdefullt virke, främst barrvirke, måste vi åtminstone i ungskogarna, planteringar osv., kunna hålla efter lövslyt. Men jag skulle också vilja ta upp contortatallen, som har diskuterats här. Beträffande contortatallen delar utskottet den i propositionen och i olika motioner uttryckta uppfattningen att försiktighet rent allmänt bör iaktas när det gäller att införa främmande trädslag här i landet. Därom råder inga delade meningar. Men utskottet säger att man inte är beredd att i dag förordas ett temporärt förbud mot fortsatt inplantering. Hittillsvarande erfarenheter av contortatallens odling är goda. Några allvarliga kalamiteter är inte kända. Trädslaget har ändå en virkesavkastning som betydligt överstiger vad våra inhemska presterar, och förmågan att överleva efter utplantering synes vara klart bättre. Jag vill också konstatera att även så långt ned som på sydsvenska höglandet har vi frostkänsliga marker som är svåra att föryngra, där vi också tror att försök med contortatallen skulle vara intressanta.

Motiven för contortaplantering just nu är att man med snabbväxande träd

vill bygga upp ett förråd av avverkningsbar skog. Denna skog skulle utnyttjas i den av skogsutredningen påtalade virkessvackan någon gång i början av 2000-talet, då det annars på grund av skogens åldersförhållanden skulle råda virkesbrist. Att nu stadga förbud eller hårda restriktioner mot fortsatt, begränsat införande av contortatall skulle medföra att berörda företag – främst domänverket och vissa bolag i Norrland – omedelbart måste dra ner sina nuvarande avverkningsprogram.

Utskottet har inte lagt några produktionsaspekter på contortaodlingen utan endast beaktat de risker som kan föreligga. Vi anser att den långsiktiga målsättningen beträffande contortaplanteringen bör vara betydligt mer begränsad än som antas i skogsutredningens alternativ 2 – det högre alternativet – dvs. en successiv uppbyggnad av contortaskog till ca 1,9 miljoner hektar om 50 år.

Olika skogsföretag har förklarat att contortaprogrammen kommer att nedtrappas sedan tillräckliga arealer planterats för att möta den befarade bristsituationen när det gäller avverkningsmogen skog om några decennier. Uppenbarligen innebär ambitionen att uppnå just denna effekt – alltså att inom den närmaste perioden uppnå en erforderlig areal contortaskog – en betydligt lägre insats på sikt än vad utredningen föreslagit i sitt alternativ 2. Ett sådant tidsbegränsat planteringsprogram är enligt vår uppfattning väl förenligt med de allmänna försiktighetskrav som vi liksom föredragande och utskott har uppställt.

Jag skall, herr talman, sedan gå över till skatteutskottets betänkande nr 49, där man behandlar skogsvårdsavgiften. Jag vill börja med att konstatera att jag inte anser att skogsvårdsavgiften på något sätt är självklar, utan dess vara eller inte vara kan mycket väl diskuteras.

I propositionen föreslås en höjning av avgiften från 0,9 ‰ till 3 ‰, och i vår partimotion 2274 från moderata samlingspartiet avstyrks den föreslagna höjningen och även ändamålet med de influtna medlen.

Svante Lundkvist har i ett flertal inlägg uppehållit sig vid skogsvårdsavgiften. Han sade ungefär följande: Motivet för avgiften är att vi måste vara solidariska. Den skall utjämna de olika förutsättningar som råder i olika delar av landet. Det är inte mer än rimligt att skogsbruket i någon mån medverkar till finansieringen av skogsvårdsåtgärder, osv. – Det är här inte fråga om att medverka i någon rimlig mån. Det rör sig nämligen om oerhört stora belopp, åtskilliga miljoner.

Jag skall inte gå in i den diskussionen just nu. Jag tycker att Anders Dahlgren på ett utomordentligt sätt har bemött Svante Lundkvist i det här avseendet. Men jag skulle ändå vilja understryka, att förslaget innebär att skogsbruket skall finansiera en regionalpolitisk satsning och en omfördelning av medlen från söder till norr. Då som bekant privatskogsbruket dominerar i södra och mellersta Sverige och bolags- och statsägt skogsbruk i norr, innebär det i praktiken en omfördelning från bonde- och privatskogsbruk till bolags- och statsägt skogsbruk. Det går inte att dementera.

I vår motion föreslår vi, herr talman, att skogsvårdsavgiften används för sådana ändamål som är till nytta för det samlade skogsbruket och inte anslås

till åtgärder som föreslås vara statsbidragsberättigade.

Vi föreslår att skogsvårdsavgiften används för tillämpat skogsforsknings- och utvecklingsarbete som bygger på grundforskning. Avgiften skulle utgöra en del av skogsnäringsens medel för finansiering av branschinstitutet. På detta sätt kommer hela skogsnäringsen att bidra till pågående forsknings- och utvecklingsarbete, vilket inte är fallet f. n. Denna forskning är synnerligen angelägen, och förutsättningarna för dess genomförande är att den tillförs erforderliga medel. Vi föreslår därför, herr talman, att skogsvårdsavgiften används för detta ändamål.

Jag yrkar bifall till reservation nr 2 vid skatteutskottets betänkande nr 49.

SVANTE LUNDKVIST (s) kort genmäle:

Herr talman! Jag skall inte upprepa vår argumentering för skogsvårdsavgiften. Anledningen till att jag begärde ordet var egentligen att Sven Eric Lorentzon sade att jag hade angripit bondeskogsbruket. Vad jag gjorde var att jag konstaterade att det när det gäller skogsvård i vissa avseenden finns eftersläpningar, i första hand inom det privatägda småskogsbruket. Jag skulle kunna tillägga att också när det gäller det som i dag är bekymmersamt, nämligen avverkningarna, vid jämförelser mellan avverkningsvolymen i dag i småskogsbruket och i storskogsbruket kan man konstatera en betydligt lägre avverkning i småskogsbruket. Detta medverkar naturligtvis till de bekymmer som vi har för tillgången till virkesråvara.

Jag har i mitt huvudanförande sagt att det finns många skogsägare som sköter sin skog föredömligt. Jag tillade att jag föreställer mig att dessa skogsägare borde vara lika intresserade som vi andra av att också de som inte sköter sin skog bra gjorde insatser av det slag som här diskuteras på skogsvårdens område.

Jag fattade också Sven Eric Lorentzon så att detta är hans mening. Därför vill jag bara bestrida försöket att påstå att jag har gått till något slags generellt angrepp mot bondeskogsbruket – det har jag inte gjort. Men jag tycker att vi alla har ett intresse av att få bättre ordning på sådana insatser inom skogsvården som är angelägna, oavsett var de förekommer. Vi måste konstatera att det föreligger en viss eftersläpning inte minst på grund av de många små och splittrade enheterna inom småskogsbruket.

BÖRJE STENSSON (fp) kort genmäle:

Herr talman! Jag vill säga några ord till Sven Eric Lorentzon, som erinrar om moderaternas reservation om lönsamhetskriterier, vilken också gäller utformningen av 1 § i förslaget till ny skogsvårdslag. 1 § föreslås få följande lydelse:

”Skogsmark med dess skog skall genom lämpligt utnyttjande av markens virkesproducerande förmåga skötas så att den varaktigt ger en hög och värdefull virkesavkastning. Vid skötseln skall hänsyn tas till naturvårdens och andra allmänna intressen.” Vi har i utskottet diskuterat denna fråga ganska ingående och i betänkandet kommenterat jordbruksministrernas

tankegångar på denna punkt. Vi har framhållit att det på skogens ekonomi måste ställas rimliga krav på lönsamhet. Detta gäller både skogens skötsel och uttagen av skogsråvara.

Utskottet ansluter sig till jordbruksministerns bedömning i detta avseende och skriver bl. a.: "Liksom denne anser utskottet det vara självklart att skogsnäringen måste verka i överensstämmelse med de övergripande samhällsekonomiska målen och i samspel med andra samhällssektorer. Det innebär bl. a. att näringen måste bidra till att uppfylla målen om full sysselsättning, ekonomisk tillväxt, regional balans och balans i utrikesbetalningarna men också målen för miljövårds- och naturvårdspolitiken."

Vi anser att det ändå på sitt sätt finns inskrivet ett lönsamhetskriterium. Jag tycker därför att vi borde kunna bli överens om vilka slutsatser man bör dra efter ett noggrant studium av 1 § i den nya skogsvårdslagen.

Kravet på att återinföra DDT har vi diskuterat tidigare här i kammaren. Vi bör, tycker jag, vara överens om att vi må hitta andra sätt att få till stånd en skogsföryngring än genom att använda dessa gifter, t. ex. genom en bättre markberedning eller genom mera forskning kring de insektsangrepp som åstadkommer stora skador. Detta förutsätts också i propositionen. Det är ingalunda så att staten lämnar den här frågan åt sitt öde, utan man satsar åtskilligt i budgeten.

SVEN ERIC LORENTZON (m) kort genmäle:

Herr talman! Jag vill börja med att bemöta det sista som Börje Stensson sade. Markberedning och forskning räcker inte. Så länge vi inte har nått fram till godtagbara möjligheter att få till stånd en föryngring, är svenskt skogsbruk illa ute. Vi kan inte bara tala om kraftfullare föryngringsåtgärder, utan vi måste även ha de praktiska möjligheterna att genomföra dem.

Enligt mina anteckningar talade Svante Lundkvist om de stora bristerna på privatskogsbrukets område, särskilt småskogsbrukets. Anders Dahlgren har redan bemött detta, och jag skall inte förlänga den här debatten med att diskutera den frågan ytterligare. Jag uppfattade ändå Svante Lundkvists anförande som ett ganska fränt angrepp på bondeskogsbruket. Har jag missuppfattat Svante Lundkvist, ber jag om ursäkt. I så fall är vi kanske betydligt mer ense än vad den här debatten har givit sken av. Men jag fick den bestämda känslan att hans anförande var ett ganska hårt frontalangrepp mot bondeskogsbruket.

CARL-WILHELM LOTHIGIUS (m):

Herr talman! I riksdagskatalogen finns, såvitt jag vet, endast en ledamot med yrkestiteln skogsbrukare. Det innebär inte, herr talman, att jag är mer kunnig än någon annan på det här området. Jag är, liksom många andra, dock praktiskt engagerad och verksam på detta område.

Utgångsläget för skogsbruket i det här landet är i dag bättre än någonsin förr. Jag tänker då först och främst på råvarutillgångarna. Aldrig tidigare under detta sekel har vi haft så mycket skog som nu. När seklet var ungt hade vi i Småland mellan 50 och 60 m³ per hektar. I dag har vi 2,5 gånger mer.

Mot den bakgrunden är naturligtvis påståendet att enskilda markägare inte skulle sköta sin uppgift felaktigt. 80 % av skogen i Jönköpings län ligger i bondehand.

Jag är av samma mening som Svante Lundkvist. Den uppfattning som genomsyrade hans anförande var att den som inte använder marken på ett riktigt sätt, han bör inte ha ansvar för svensk jord och svensk mark. Men jag tillhör dem som anser att vi kan höja produktionen i det här landet med ytterligare 30–40 % på redan befintliga marker. Det sker inte främst genom tekniska åtgärder, utan genom en utveckling av vårt biologiska kunnande. Det är en framgång att man i den här debatten inte har diskuterat socialisering, vilket annars ofta förekommer i skogsdebatter. En socialisering av skogen skulle nämligen enligt min mening innebära inte bara en försämring och en produktionsminskning inom hela vårt skogsbruk utan också ett sönderslitande av de band som nu förenar jord- och skogsbruk och som i vårt land är den huvudsakliga grunden för våra möjligheter att bruka de små tegarna, som ändock försörjer miljoner människor i vårt land med livsmedel och som ger oss trygghet mot händelser utomlands som vi själva knappast kan påverka.

När man talar om vikten av att bedriva en god skogspolitik utifrån vissa lönsamhetskriterier – som moderata samlingspartiet gör i en reservation – måste man dock enligt mitt förmenande därvid också klart framhålla att ett sådant krav måste sammanföras med kravet på ett uthålligt skogsbruk – i praktiken för evärdlig tid – byggt på biologiska förutsättningar. Min uppfattning är att det är fel att bedriva ett jord- och skogsbruk under sådana förutsättningar att man anser sig behöva använda gifter, exempelvis DDT, i skogen. Vi uppnår inte balans med naturen, om vi inte följer de lagar som denna själv har skapat. De skador som i stor skala kan förorsakas av insekter beror ofta på att vi själva medverkar till förutsättningarna för dessa skadeinsekters utbredning. I ett riktigt bedrivet skogsbruk blir skadorna däremot tolerabla, och de påverkar i relativt ringa mån avkastningsresultatet. Jag kan alltså inte följa reservationen i det sammanhanget.

Däremot anser jag att den framtida fibermekniken – en tanke som har framförts av reservanterna från centerpartiet – kommer att i framtiden spela en väsentlig roll för möjligheterna att förändra energisituationen, där vi nu befinner oss i ett visst dilemma.

Det är ett intressant resonemang som förs i centerns reservation nr 16 om klenvirkesstöd. Utförligt redovisar man där fibrernas omhändertagande för omvandling till energi. Mycket av detta tycker jag emellertid är spekulationer. Visst finns det betydligt bättre biprodukter att tillgå än dem som vi i dag kan utnyttja för uppvärmningsändamål; det är inget tvivel om den saken. Jag arbetade i flera år under 1960-talet för sågverksindustrins räkning med de här frågorna. Jag mötte då motstånd från företagare, från kommuner och från bönder, och jag mötte motstånd också från facket, som inte heller ville att man skulle syssla med sådant – man sade att det var ett arbetskrävande och smutsigt jobb. Det kanske blir lättare att göra det nu, när oljan stiger i pris; att den gör det är det väl ingen tvekan om.

Men energiskogarna måste ses mot bakgrund av fibrernas bästa förädlingsvärde. Visst finns det fuktiga områden, där energiskog kan passa utmärkt väl, men vi behöver i dag utnyttja all mark till den *bästa* råvara som det går att producera. Däremot kan man gärna tala om framställning av metan, metanol och syntetisk bensin som intressanta aspekter på frågan om att utnyttja en del av råvarorna ur den svenska skogen.

Herr Lundkvist talade om skandalen med råvaran som inte kommer fram i ett, tycker jag, annars väl avvägt anförande. Jag har, herr Lundkvist, tillsammans med sågverksindustrin uppvaktat åtminstone två socialdemokratiska jordbruksministrar angående bättre och vettigare vägar för att få en jämnare avsättning från jordbruk till industri. Vi fick emellertid egentligen aldrig några sådana förslag av de två jordbruksministrarna. Om industrin i dag kör för fullt, så finns inte råvara i tillräcklig utsträckning i vårt land. Det räcker inte med de 75 miljoner m³ som vi har, om man skall utnyttja industrins reella investeringar. En sågverksindustri i dag skulle mycket väl, om det hela vore riktigt upplagt, kunna köra med parskift för att utnyttja sin kapacitet och sina förutsättningar, vilket nu inte sker.

Nej, jag tror i det här sammanhanget att det är nödvändigt med stimulans i stället för, som jag tyckte mig spåra i Svante Lundkvists anförande, byråkratisk styrning av den här verksamheten. Felet är att industrin fått växa över skogens tillgångar. Här är det alltså fel, och felet ligger också, Svante Lundkvist, i de åtgärder som ni vidtagit i tidigare sammanhang.

När jag nu sagt detta vill jag bara avsluta med att gå in på den motion, nr 2277, som jag väckt när det gäller skogsbilvägarna. Motionen har avstyrkts av utskottet, egentligen utan särskilda kommentarer.

Den som känner till förhållandena vet att vårt skogsbilvägnät i södra och mellersta Sverige tillkom under 1940- och 1950-talen. Det befinner sig i ett sådant skick att det inte passar för dagens materiel, för dagens bilar o. d., med tanke på bärigheten och med hänsyn till det starka slitaget som skett sedan vägarna anlades. Jag har i min motion sagt att den senaste skogsutredningens välmotiverade förslag i denna fråga är nästan helt eliminerade i propositionen, och kvar står ett av rambeloppens otillräckliga anslag.

Vidare säger jag i motionen att det kan konstateras att bidragsprocenten inom området utanför den inre zonen är satt till högst 60 %. Att den högsta bidragsprocenten endast får utnyttjas inom gränsområdet till det skogliga stödområdets inre zon innebär stora begränsningar i dispositionen av pengar till områden där de skulle göra den bästa nyttan. Man har i propositionen inte klart för sig att det skogsvägnät som byggdes upp åren före och strax efter kriget i södra och mellersta Sverige i dag är i behov av en ordentlig upprustning för att skogsnäringen skall kunna klara skogsindustrins transportapparat och skogsbrukets nödvändiga rationalisering. Det måste betecknas som synnerligen missvisande att propositionen avvisar förslagen med hänvisning till att bidrag till underhåll i dessa fall skall utgå från anslaget Bidrag till drift av enskilda vägar under sjätte huvudtiteln.

Jag har pekat på några möjligheter, och jag har föreslagit att man skall återsända denna del av propositionen till jordbruksministern för beaktande

och för utarbetande av nytt förslag.

Det kan tänkas att beloppen behöver ökas inom de drabbade områdena.

Byt ut bidragsprocenten eller sänk densamma och ersätt delar därav med statliga kreditgarantier efter speciella riktlinjer.

Genom att man prioriterar planläggning, där markägaren är beredd att inrymma planerna i det lokala vägnätet, kan särskilda bidrag lämnas och nybyggnad ske med statliga kreditgarantier.

Det är alltså några av de förslag som jag ställt i sammanhanget och som utskottet icke har biträtt.

Herr talman! Jag vill med det här säga att jag stöder de reservationer vid jordbruksutskottets betänkande nr 30 som har Hans Wachtmeister som första namn, utom reservationen 2.

ANDERS DAHLGREN (c) kort genmäle:

Herr talman! Jag har mycket stor respekt för Carl-Wilhelm Lothigius skogligen kunnande, och jag beklagar att riksdagen fortsättningsvis inte kommer att få del av hans friska synpunkter, ofta orädda och personliga. Men jag vill gärna korrigera honom på en punkt, och det gäller de speciella energiskogarnas framtid, som han sade var spekulation. Jag vill erinra om att vad vi i vår motion och reservation i första hand har talat om är ett utnyttjande av det virkesavfall som i dag inte tas till vara. Vi menar att det till mycket stor del skulle kunna ersätta den importerade oljan. Vad det blir av de odlade energiskogarna får vi ta ställning till när forskningen är framme vid sådana resultat att vi har en grund att stå på.

HANS WACHTMEISTER (m):

Herr talman! Jag begärde ordet för att få tillfälle att ge en kort kurs i skogsbrukets elementa, närmast föranledd av Bertil Måbrinks fantastiska uppgifter om 28 miljoner m³ som är att hämta genom att avverka fröträd. Men eftersom det förefaller som om den uppgiften bygger på ett missförstånd antingen från hans eller min sida, skall jag avstå från det. Jag skall inte nu ta tiden i anspråk. Bertil Måbrink och jag får väl sedan göra upp den saken bakom knuten.

Nog finns det att göra i skogen, jag är helt ense med Bertil Måbrink i det avseendet. Men vi måste hålla utgifterna inom rimliga gränser. Vi kan naturligtvis ägna oss åt att stamkvista vartenda träd och därmed bereda t. o. m. fler människor arbete än Bertil Måbrink menade. Men det blir för dyrt – vi får förbehålla de allra bästa stammarna, dem som alltså skall bli timmer av högsta klassen, sådan vård.

Låt mig, när jag ändå har ordet, tala litet om vad skogsvården kostar.

Planteringen går i dag på mellan 4 000 och 6 000 kr. per ha. Då är inbegripet omplanteringar med anledning av snytbaggeskador. Har jag turen att slippa dem, kanske jag kan hålla planteringskostnaderna inom ramen 2 300–3 000 kr., inkl. plantor och markberedning.

Den första röjningen i 20-årsåldern, som inte lämnar något som helst utbyte, går på ungefär 600 kr. per ha. Slyröjning med kemiska preparat – som

Fredagen den
25 maj 1979

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

jag inom parentes inte tycker om och inte heller använder inom min förvaltning – kostar 225 kr. per ha. Det räcker med en omgång. Manuell röjning måste göras två å tre gånger. Man kommer då upp i en utgift på ungefär 1 800 kr. per ha. Vill man hålla goda viltstammar, tillkommer besprutning av plantorna. Det är inte en giftbesprutning i ordets rätta mening, utan det är en besprutning med ett ämne som luktar så illa att det helt enkelt avhåller viltet från att äta plantorna. Det kostar 1 000 kr. till per ha.

Alla dessa utgifter plus gallringskostnadernas nettobelopp måste förräntas under tiden fram till slutavverkningen. Det gäller oberoende av om det är stat eller enskild som äger skogen. Därför kan vi helt enkelt inte låta skötselkostnaderna svälla ut hur mycket som helst.

Jag vill här citera en del av det tal som landshövding Rolf Edberg höll vid lantbruksveckans öppnande för fem år sedan:

”Över landytor, som en gång var sterila som månlandskap, har tidsåldrarna penslat en tunn hinna av mull. Så tunn är denna hinna, att inte den finaste pensel skulle kunna dra dess motsvarighet på någon glob. Där den är som tjockast är den bara några bråkdelar av någon miljondel av jordradien. Men denna hinna är betingelsen för vad vi innefattar i begreppet organiskt liv ---.”

Det är den hinnans vård som måste gå före allt annat. Det är därför som vi skall akta oss för att genom alltför detaljerade centrala föreskrifter bädda för arealmässigt utbredda kalamiteter. Det är därför vi inte skall vara så stelbenta att vi bara tillåter *en* form av slutavverkning.

Överläggningen var härmed slutad.

Jordbruksutskottets betänkande nr 30

Mom. 1

TALMANNEN: Propositioner ställs först beträffande utskottets hemställan och därefter i fråga om motiveringen.

Hemställan

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels hemställan i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 1 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit hemställan i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträk-

ning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294

Nej - 11

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Motiveringen

Propositioner gavs på godkännande av dels utskottets motivering, dels utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 1 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren godkänner jordbruksutskottets motivering i betänkandet nr 30 beträffande mom. 1 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren godkänt utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 1 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 247

Nej - 55

Avstår - 1

Mom. 2

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 3 a

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 2 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 a röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 2 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 256
Nej - 47
Avstår - 2

Mom. 3 b

TALMANNEN: Propositioner ställs först beträffande utskottets hemställan och därefter i fråga om motiveringen.

Hemställan

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels hemställan i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarkaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 b röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarkaren bifallit hemställan i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294
Nej - 11

Motiveringen

Propositioner gavs på godkännande av dels utskottets motivering, dels utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 3 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarkaren godkänner jordbruksutskottets motivering i betänkandet nr 30 beträffande mom. 3 b röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarkaren godkänt utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 3 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde

rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja – 252
Nej – 45
Avstår – 7

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Mom. 3 c

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 3 d

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 d röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja – 293
Nej – 11

Mom. 3 e

TALMANNEN: Propositioner ställs först beträffande yrkandet 5 i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. samt därefter i fråga om yrkandet 6 i samma motion.

Yrkandet 5 i motionen nr 2281

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels det av Bertil Måbrink under överläggningen framställda yrkandet, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 e såvitt avser yrkandet 5 i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit det av Bertil Måbrink under överläggningen framställda yrkandet.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 293
Nej - 11
Avstår - 1

Yrkandet 6 i motionen nr 2281

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionsyrkandet, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 e såvitt avser yrkandet 6 i motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit motionsyrkandet.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294
Nej - 11

Mom. 3 f

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 3 g

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 4 av Svante Lundkvist m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Gunnar Olsson begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 3 g röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 4 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Gunnar Olsson begärde rösträk-

ning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 156
Nej - 144
Avstår - 1

Mom. 3 h och i

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad.

Mom. 4 a

Propositioner gavs på bifall till 1:o) utskottets hemställan. 2:o) reservationen nr 5 av Svante Lundkvist m. fl. samt 3:o) motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förstnämnda propositionen vara med övervägande ja besvarad. Då Gunnar Olsson begärde votering upptogs för bestämmande av kontrapositionen ånyo de båda återstående propositionerna, av vilka den under 2:o) angivna förklarades ha flertalets mening för sig.

I enlighet härmed blev följande voteringsproposition uppläst och godkänd:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 4 a röstar ja,
den det ej vill röstar nej.
Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 5 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Gunnar Olsson begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 157
Nej - 146
Avstår - 2

Mom. 4 b

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 4 b röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294

Nej - 11

Mom. 5

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 5 röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294

Nej - 11

Mom. 6 a

Propositioner gavs på bifall till 1:o utskottets hemställan, 2:o reservationen nr 6 av Hans Wachtmeister m. fl. samt 3:o motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förstnämnda propositionen vara med övervägande ja besvarad. Då Hans Wachtmeister begärde votering upptogs för bestämmande av kontrapositionen ånyo de båda återstående propositionerna, av vilka den under 2:o angivna förklarades ha flertalets mening för sig. Sedan Bertil Måbrink begärt votering beträffande kontrapositionen, upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren till kontraposition i huvudvoteringen angående jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 a antar reservationen nr 6 av Hans Wachtmeister m. fl. röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren till kontraposition i nämnda votering antagit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 61
Nej - 11
Avstår - 232

I enlighet härmed blev följande voteringsproposition uppläst och godkänd:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 a röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 6 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 258
Nej - 46
Avstår - 1

Mom. 6 b och c

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 6 d

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan med godkännande av utskottets motivering, dels utskottets hemställan med godkännande av den i reservationen nr 7 av Hans Wachtmeister anförda motiveringen, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad.

Mom. 6 e

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 8 av Svante Lundkvist m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Gunnar Olsson begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

Riktlinjer för skogspolitiken, m. m.

Den som vill att kammarkaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 e röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarkaren bifallit reservationen nr 8 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Gunnar Olsson begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 157
Nej - 146
Avstår - 1

Mom. 6 f

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 6 g

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarkaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 g röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarkaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 294
Nej - 11

Mom. 6 h

TALMANNEN: Propositioner ställs först beträffande utskottets hemställan och därefter i fråga om motiveringen.

Hemställan

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels hemställan i reservationen nr 9 av Hans Wachtmeister, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarken bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 h röstar ja,
den det ej vill röstar nej.
Vinner nej har kammarken bifallit hemställan i reservationen nr 9 av Hans Wachtmeister.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 258
Nej - 41
Avstår - 6

Motiveringen

Propositioner gavs på godkännande av dels utskottets motivering, dels utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 10 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarken godkänner jordbruksutskottets motivering i betänkandet nr 30 beträffande mom. 6 h röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarken godkänt utskottets motivering med den ändring däri som föreslagits i reservationen nr 10 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarkens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 258
Nej - 46
Avstår - 1

Mom. 6 i

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammarken bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 i röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammarken bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja – 294

Nej – 11

Mom. 6 j

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 6 k

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 11 av Svante Lundkvist m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Gunnar Olsson begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 k röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 11 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Gunnar Olsson begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja – 157

Nej – 147

Avstår – 1

Mom. 6 l

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 6 m

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 12 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 6 m röstar ja,

den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 12 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 252
Nej - 50
Avstår - 1

Mom. 6 n-p, 7 och 8 a

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 8 b

Propositioner gavs på bifall till 1:o utskottets hemställan, 2:o reservationen nr 13 av Hans Wachtmeister m. fl. samt 3:o reservationen nr 14 av Bertil Jonasson m. fl., och förklarades den förstnämnda propositionen vara med övervägande ja besvarad. Då Anders Dahlgren begärde votering upptogs för bestämmande av kontrapositionen ånyo de båda återstående propositionerna, av vilka den under 2:o angivna förklarades ha flertalets mening för sig. Sedan Anders Dahlgren begärt votering även beträffande kontrapositionen, upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren till kontraposition i huvudvoteringen angående jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 8 b antar reservationen nr 13 av Hans Wachtmeister m. fl. röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren till kontraposition i nämnda votering antagit reservationen nr 14 av Bertil Jonasson m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Anders Dahlgren begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 76
Nej - 82
Avstår - 146

I enlighet härmed blev följande voteringsproposition uppläst och godkänd:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 8 b röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 14 av Bertil Jonasson m. fl.

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Vid omröstning genom uppresning förklarades tvekan kunna råda angående resultatet, varför votering med omröstningsapparat verkställdes. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 193
Nej - 104
Avstår - 6

Mom. 8 c

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 8 d

Propositioner gavs på bifall till 1:o) utskottets hemställan, 2:o) reservationen nr 15 av Svante Lundkvist m. fl. samt 3:o) motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förstnämnda propositionen vara med övervägande ja besvarad. Då Gunnar Olsson begärde votering upptogs för bestämmande av kontrapositionen ånyo de båda återstående propositionerna, av vilka den under 2:o) angivna förklarades ha flertalets mening för sig.

I enlighet härmed blev följande voteringsproposition uppläst och godkänd:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 8 d röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 15 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Gunnar Olsson begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 157
Nej - 147
Avstår - 1

Mom. 8 e

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 8 f

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 16 av Bertil Jonasson m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Anders Dahlgren begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 8 f röstar ja,
den det ej vill röstar nej.
Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 16 av Bertil Jonasson m. fl.

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Anders Dahlgren begärde röst-räkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 211
Nej - 79
Avstår - 15

Nils Hörberg (fp) anmälde att han avsett att rösta nej men av misstag nedtryckt ja-knappen.

Mom. 8 g och h

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 9 a, 11, 13 a, 14, 15 a och c, 16 e samt 17

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 17 av Svante Lundkvist m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Svante Lundkvist begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 9 a, 11, 13 a, 14, 15 a och c, 16 e samt 17 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 17 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Svante Lundkvist begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 157
Nej - 147
Avstår - 1

Mom. 9 b, 10, 12, 13 b och 15 b

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

Riktlinjer för skogspolitiken, m. m.

Mom. 15 d

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 18 av Bertil Jonasson m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Anders Dahlgren begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 15 d röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 18 av Bertil Jonasson m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Anders Dahlgren begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja	–	224
Nej	–	79
Avstår	–	2

Mom. 16 a–d och 18

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 19

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 19 av Svante Lundkvist m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Svante Lundkvist begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 19 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 19 av Svante Lundkvist m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Svante Lundkvist begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja	–	156
Nej	–	146
Avstår	–	2

Mom. 20

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 21

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 21 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 293
Nej - 11
Avstår - 1

Mom. 22 och 23

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 24 a

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 20 av Bertil Jonasson m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Anders Dahlgren begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 24 a röstar ja,
den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 20 av Bertil Jonasson m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Anders Dahlgren begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 223
Nej - 80
Avstår - 2

Mom. 24 b och 25 a

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Nr 155

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Fredagen den
25 maj 1979

---

*Riktlinjer för
skogspolitiken,
m. m.*

Mom. 25 b

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del, och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Bertil Måbrink begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 25 b röstar ja,
den det ej vill röstar nej.
Vinner nej har kammaren bifallit motionen nr 2281 av Lars Werner m. fl. i motsvarande del.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Bertil Måbrink begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 293
Nej - 11

Mom. 26 och 27

Kammaren biföll vad utskottet i dessa moment hemställt.

Mom. 28

Propositioner gavs på bifall till dels utskottets hemställan, dels reservationen nr 21 av Hans Wachtmeister m. fl., och förklarades den förra propositionen vara med övervägande ja besvarad. Sedan Hans Wachtmeister begärt votering upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren bifaller jordbruksutskottets hemställan i betänkandet nr 30 mom. 28 röstar ja,
den det ej vill röstar nej.
Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 21 av Hans Wachtmeister m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Hans Wachtmeister begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 172
Nej - 117
Avstår - 16

Skatteutskottets betänkande nr 49

Propositioner gavs på bifall till 1:o) utskottets hemställan, 2:o) reservationen nr 1 av Alvar Andersson m. fl. samt 3:o) reservationen nr 2 av Kurt Söderström och Bo Lundgren, och förklarades den förstnämnda propositionen

nen vara med övervägande ja besvarad. Då Alvar Andersson begärde votering upptogs för bestämmande av kontrapositionen ånyo de båda återstående propositionerna, av vilka den under 2:o) angivna förklarades ha flertalets mening för sig. Sedan Kurt Söderström begärt votering beträffande kontrapositionen, upplästes och godkändes följande voteringsproposition:

Den som vill att kammaren till kontraposition i huvudvoteringen angående skatteutskottets hemställan i betänkandet nr 49 antar reservationen nr 1 av Alvar Andersson m. fl. röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren till kontraposition i nämnda votering antagit reservationen nr 2 av Kurt Söderström och Bo Lundgren.

Vid omröstning genom uppresning förklarades flertalet av kammarens ledamöter ha röstat för ja-propositionen. Då Kurt Söderström begärde rösträkning verkställdes votering med omröstningsapparat. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 112
Nej - 46
Avstår - 147

I enlighet härmed blev följande voteringsproposition uppläst och godkänd:

Den som vill att kammaren bifaller skatteutskottets hemställan i betänkandet nr 49 röstar ja, den det ej vill röstar nej.

Vinner nej har kammaren bifallit reservationen nr 1 av Alvar Andersson m. fl.

Vid omröstning genom uppresning förklarades tvekan kunna råda angående resultatet, varför votering med omröstningsapparat verkställdes. Denna omröstning gav följande resultat:

Ja - 147
Nej - 157
Avstår - 1

§ 2 På förslag av talmannen beslöts att kammarens förhandlingar skulle fortsättas vid ett senare sammanträde.

§ 3 Kammaren åtskildes kl. 21.28.

In fidem
BERTIL BJÖRNSSON

/Solveig Gemert